

7.

ЗДРАВЕ И ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ

1. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ВРЕМЕНЕН ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ
2. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ПО-ДЪЛЪГ ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ
3. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ПРЕБИВАВАНЕ В ГЕРМАНИЯ
4. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА В ГЕРМАНИЯ: МЕДИЦИНСКО ЛЕЧЕНИЕ
5. ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ ЗЛОПОЛУКА
6. ПЪЛНОМОЩНО ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

**В тази глава
ще научите**

кои здравноосигурителни обезщетения можете да ползвате в зависимост от статута си на пребиваване в Германия, как да се застраховате срещу злополуки и как да осигурите себе си и близките си в случай на заболяване или старост.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

1. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА ВРЕМЕНЕН ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ

Ако пребивавате в Германия само временно, например като турист, командирован работник или сезонен работник, нает основно в страната на произход, оставате здравноосигурен в страната на произход. За лечение при лекар или в болница се нуждаете от европейската си здравноосигурителна карта (ЕЗОК) и документ за самоличност (лична карта или паспорт). ЕЗОК се издава безплатно от здравноосигурителната ви компания в страната ви на произход. Ако не разполагате с ЕЗОК, например защото издаването ѝ преди заминаването ви би отнело твърде много време или защото вече сте на път, можете да поискате от здравноосигурителната си каса временно удостоверение за заместване (РЕВ). То може да ви бъде изпратено и по факс или по електронен път.

Можете да използвате ЕЗОК или РЕВ, за да получите медицинско лечение в Германия, ако това се наложи по време на престоя ви, т.е. не може да се чака до завръщането ви в страната на произход. Това включва обезщетения в натура във връзка с хронични или вече съществуващи заболявания, както и бременност и раждане. Обезщетенията в натура включват медицинско лечение, болнично лечение и предоставяне на лекарства. Принципът на обезщетенията в натура гарантира, че получавате медицински услуги, без да се налага да плащате за тях. Направените разходи за лечение ще бъдат възстановени от здравноосигурителната каса в страната ви на произход. Въпреки това транспортът до страната на произход не се покрива от ЕЗОК/РЕВ![^]

ЕЗОК/ПЕБ се признава само от лекари и болници, които са свързани със задължителната здравноосигурителна система (напр. забележете "Kassenarzt" или "alle Kassen" за медицински практики). Частните здравни грижи не се покриват. Такива са например лекарските практики, които са определени като "частна практика".

В лекарския кабинет или в болницата трябва да попълните формуляра "Декларация на пациента за европейско здравно осигуряване". Той ще ви бъде предоставен в избраната от вас езикова версия в лекарския кабинет или в болницата. Във формуляра трябва да посочите и всяка германска здравноосигурителна каса, напр. здравноосигурителна каса по местопребиваване. Немската здравноосигурителна каса поема разходите за лечение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Листовката "С ЕЗОК в Германия" съдържа най-важната информация. Освен на немски, тя е достъпна и на пет езика.

Повече информация за достъпа на граждани на ЕС, ЕИП и Швейцария до системата на здравеопазване можете да намерите в едноименната [брошура](#).

2. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ПО ВРЕМЕ НА ПО-ДЪЛЪГ ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ

Ако престоят ви е по-дълъг от краткосрочен, трябва да се уверите, че имате право на обезщетения, като попълните формуляр S1. Този формуляр се издава от здравноосигурителната компания в страната ви на произход. В допълнение към лечението, което е необходимо по медицински причини, са възможни и планирани лечения и рутинни прегледи. Повече информация за формуляра S1 можете да намерите тук: Това се отнася например за командировани работници, трансгранично пътуващи и членове на техните семейства или пенсионери, които пребивават в Германия за по-дълъг период от време.

Ако пристигате в Германия за специфично медицинско лечение - т.е. планирано лечение - ще ви е необходимо доказателство за право на лечение ("Portable Dokument S2"), издадено от здравната ви каса в страната ви на произход.

Контролният списък предоставя общ преглед на това, което трябва да имате предвид за планираното лечение.

3. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА, АКО ПРЕБИВАВАТЕ В ГЕРМАНИЯ

Ако сте преместили местоживеенето си и съответно обичайното си местопребиваване в Германия, обикновено трябва да сключите здравна застраховка и тук. Това се отнася и за членовете на семейството ви, ако живеят тук. Общата здравна застраховка е задължителна в Германия!

В Германия здравното осигуряване се предлага чрез две различни системи:

- задължително здравно осигуряване (GKV) и
- частно здравно осигуряване (PKV).

Като член на GKV вие автоматично сте застраховани и за дългосрочни грижи. Обезщетенията, които хората, нуждаещи се от грижи, получават от застраховката, зависят от продължителността на нуждата от грижи, степента на грижа и вида на грижите. Това не е пълна застраховка. За пълно покритие е необходимо да се сключи допълнителна застраховка за дългосрочни грижи. Хората с частна здравна застраховка трябва да сключат и частна застраховка за дългосрочни грижи, когато сключват договора си за здравна застраховка.

Актуален преглед на най-евтините здравноосигурителни дружества в Саксония-Анхалт можете да намерите [тук](#).

Ако сте слабо зает (ключова дума "мини-работа"), не печелите средно повече от 450 евро на месец и не сте самостоятелно зает на пълно работно време. В този случай не подлежите на задължително осигуряване като работник. Все пак трябва да сключите здравна застраховка!

За търсещите работа това зависи от следното: Докато все още имате център на живот в страната си на произход, т.е. все още не сте преместили местожителството си в Германия, ще продължите да се осигурявате здравно в страната си на произход. След това трябва да продължите да плащате вноските за здравно осигуряване в страната си на произход. Определянето на промяната на местоживеенето в Германия понякога може да бъде трудно. Решаващите критерии са: Продължителност и непрекъснатост на пребиваването в Германия, семейно положение и жилищна ситуация – моментът на регистрация в службата за регистрация може да бъде или да не бъде решаващ.

Ако получавате пенсия от страна членка на ЕС – вашата страна на произход – но преместите местоживеенето си в Германия, ще останете здравноосигурен в страната си на произход!

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Като гражданин на ЕС, който е нает в Германия като работник, трябва да се погрижите за членство в здравноосигурителна каса своевременно, преди да започнете работа.

Свържете се със здравноосигурителна каса и се регистрирайте за членство. Списък на задължителните здравноосигурителни фондове можете да намерите [тук](#).

Ако останете в Германия за повече от три месеца, във всички случаи подлежите на задължението да се регистрирате в местната служба за регистрация. Информация за правото на пребиваване можете да намерите тук.

Ако вече сте се преместили в Германия като търсещо работа лице, трябва да сключите здравна застраховка тук. Налице е автоматично задължение за застраховане ("универсално задължение за застраховане" съгласно § 5, параграф 1, № 13 от SGB V)!

Можете да сключите задължителна застраховка в избрана от вас здравноосигурителна каса. Ако сте били частно осигурени в страната си на произход, трябва да си намерите частна здравна застраховка и в Германия.

ЗАБЕЛЕЖКА: Лицата, които не са заети на платена работа, имат възможност да сключат доброволна задължителна здравна застраховка в Германия, след като изтече срокът на здравното им осигуряване в страната им на произход (§ 9 от SGB V). За доброволното осигуряване трябва да се уведоми писмено здравноосигурителната каса в срок от три месеца. Няма да има прекъсване на застрахователното покритие, тъй като здравната застраховка в Германия ще последва незабавно. Поискайте от здравноосигурителното дружество да потвърди получаването на писменото ви уведомление!

Дори ако сте самостоятелно заето лице или сте били самостоятелно заето лице в миналото, трябва да имате здравно осигуряване в Германия. Не можете да се справите без застрахователно покритие! По правило трябва да сключите застраховка в частна здравноосигурителна компания. Те често се различават значително по отношение на премиите и обезщетенията си.

Информирайте се внимателно и винаги сравнявайте няколко оферти. **Центровете за консултации** могат да ви помогнат в това отношение.

Ако останете без работа, след като преди това сте работили в Германия, автоматично сте задължени да сключите здравна застраховка. В повечето случаи ще продължите да се осигурявате в предишния си здравноосигурителен фонд. Здравната каса обаче трябва да бъде информирана за безработицата ви. Вноските се плащат от агенцията по заетостта (обезщетение за безработица I) или от бюрото по труда (обезщетение за безработица II/"Hartz IV").

Дори ако получавате социална помощ съгласно SGB XII, обикновено оставате осигурен в GKV. Вноските в GKV се плащат от доставчика на социални помощи (общинската служба за социално подпомагане) съгласно § 32, ал. 1 от SGB XII. Ако сте били осигурени в частна здравна каса, когато сте станали нуждаещ се, съответните осигурителни вноски ще бъдат платени от агенцията за социално подпомагане (§ 32, ал. 5 от SGB XII).

Ако се нуждаете от помощ, но нямате застрахователно покритие, тъй като например здравната ви застраховка вече не съществува в страната ви на произход или не сте могли да сключите здравна застраховка в Германия, може да бъде разгледана възможността за здравна помощ съгласно SGB XII в зависимост от вашето законно пребиваване (§ 23 SGB XII). Ако нямате право на тези обезщетения поради положението си съгласно закона за пребиваване, например като търсещ работа, обезщетенията за здравни грижи са възможни само за лечение на остри заболявания и болкови състояния, както и за бременност и раждане за период до един месец в рамките на две години; в отделни случаи и за по-дълъг период.

Ако изпитвате затруднения да станете член на здравноосигурителна схема, обърнете се към консултантски център. На всяка цена избягвайте да сте незастраховани! Това при всички случаи ще доведе до проблеми за вас.

ЗАБЕЛЕЖКА: Сред консултантските центрове са и т.нар. клирингови центрове, които могат да проверят дали и до каква степен имате право на обезщетения в германската здравна система. Клиринговите центрове могат също така да ви помогнат да сключите здравна застраховка.

4. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ В ГЕРМАНИЯ: МЕДИЦИНСКО ЛЕЧЕНИЕ

Като член на GKV в Германия ще получите здравноосигурителна карта. Представяте здравноосигурителната си карта при всяко посещение при лекар. Разходите за медицинско лечение се уреждат директно със здравноосигурителното дружество. Не е необходимо да плащате нищо.

Ако работите в Германия, но живеете в друга държава (пребивавате извън страната на осигуряване), можете да получите медицинско лечение и в страната на пребиваване. Въпреки това трябва да се регистрирате в здравната си каса в страната, в която живеете. За да се регистрирате в страната си на пребиваване, ви е необходим формуляр S1. Можете да подадете заявление за този формуляр в здравноосигурителната си каса в Германия.

Допълнителна информация за гражданите на ЕС и членовете на техните семейства по темата за достъпа до системата на здравеопазването може да бъде намерена в брошурата "Достъп до системата на здравеопазването за граждани на ЕС, ЕИП и Швейцария", публикувана от Федералната асоциация на доброволците в социалната сфера и Органа на ЕС за равенство.

Понякога лекарят препоръчва лечение, което не е включено в основното здравно осигуряване (IGeL – индивидуални здравни услуги). Можете да решите дали искате да се възползвате от тях срещу допълнително заплащане. Вашият лекар трябва да ви информира за предимствата и недостатъците на такова допълнително лечение, както и за разходите за него.

Обща информация за обезщетенията, предоставяни от германската социалноосигурителна система в случай на заболяване, трудова злополука и професионална болест, е достъпна на уебсайтовете на GKVSpitzenverband и Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung (Германска социална застраховка срещу злополука).

5. ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ ЗЛОПОЛУКА

Всички служители в Германия са задължително застраховани в рамките на задължителната схема за застраховка срещу злополука. За целта не се изисква специална регистрация. Осигуряването е без вноски за Вас; вноските се плащат само от работодателя.

Целта на застраховката срещу злополука е превенция и защита срещу последиците от трудови злополуки и професионални заболявания.

Ползите от него включват по-специално:

- лечебно лечение и обезщетения за медицинска рехабилитация,
- обезщетения за участие в трудовия живот (професионална рехабилитация),
- обезщетения за участие в живота на обществото (социална рехабилитация),
- заместване на заплатата по време на неработоспособност и
- пенсии за пострадали лица и преживели лица на издръжка.

Ако претърпите трудова злополука, вашият работодател ще съобщи за нея; ако подозирате, че имате професионално заболяване, вашият лекар ще съобщи за него. След това застраховката срещу злополука автоматично ще провери претенциите ви. Не е необходимо да подавате заявление или да съобщавате за произшествието.

6. ПЪЛНОМОЩНО ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

Във времена на свободно движение на работници и нарастваща трудова миграция все повече хора живеят в транснационални семейни отношения. Това води до редица правни проблеми. Пример за това са т.нар. провиденциални пълномощни, при които възрастните хора предоставят на своите роднини пълномощно за определени правни разпоредения.

Въпреки това могат да възникнат проблеми при международното признаване на тези пълномощни. Националните правни системи имат много различни изисквания за формата и съдържанието на пълномощните за здравни грижи. Важно е да се отбележи кои правни изисквания трябва да бъдат спазени, за да може пълномощното за здравни грижи да се използва в различни държави.

В Германия можете да предоставите на друго лице правото да действа от ваше име с пълномощно за здравни грижи. Пълномощното за предоставяне на здравни грижи може да се отнася до разглеждането на определени отделни въпроси или на всички въпроси. Можете да се съгласите, че пълномощното за здравни грижи може да се използва само ако вече не сте в състояние да вземате решения за собствените си дела.

Повече информация по този въпрос можете да намерите в брошурата **"Закон за грижите"** (на достъпен език) в главата "Пълномощно за здравни грижи".

С формуляра **"Vorsorgevollmacht"** (издаден от Министерството на правосъдието и равенството на Саксония-Анхалт) имате възможност да извикате примерен формуляр за предварително пълномощно, който можете да адаптирате към личните си нужди.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Gesundheitsversorgung für EU-Bürger*innen

Willkommen in Deutschland

Wissen ist Schutz! Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten

Ratgeber Krankenversicherung

Betreuung und Vorsorge – das geht jeden etwas an!

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen